

Zala-Somogyi Közlöny.

Ismeretterjesztő lap

szépirodalom, kereskedelem, ipar, gazdaság, tudomány és művészet köréből.

Megjelen a lap legalább egy íven július hó 1-től kezdve minden hó 1-én 10-én és 20-án. — Előfizetési ár postán szétküldéssel és helyben házhoz hordva egész évre 5 frt.; félévre 3 frt. Negyed évre 1 frt 70 kr. — Minden előfizető a tulajdonos kölcsön könyvtárát az eddigi fenntartó feltételek mellett fél áron használhatja. — Nyilttör egy Petit sorért 10 kr. — Hirdetéseket négy hasábos Petit sorért 1-ör 7 kr., 2-ör 6 kr. és minden további beiktatásért 5 kr. a bélyegdíjért 30 kr. fizetendő. A beiktatási díj a lap kezelőjét illeti minden tárgy a kiadó hivatalhoz Nagy-Kanizsára; a lap szellemi tartalmát illető közlemények pedig, úgy minden levelek bérmentve a szerkesztőséghez küldendők Kaposvárra.

Birtokos közép osztályunk.

A fájdalom adja e sorokat.

Azon tapasztalásból eredt fájdalom, hogy másfél évtized óta a csapások, az évek nyomó terhei alatt mindinkább roskad azon osztály, melynek vállain soha sem volt nehéz a haza terhe; mely ép' oly hont megtartó, mint hont-szerző volt.

Azon osztály, mely, ha a hazának vér kellett, vért adott; ha anyagi áldozatot kívánt, mindig első volt nagy tettekben, az egész világ bámulására.

Azon osztály, melyből ha egy magot a világ bármely részébe sodort a vihar, magával vitt honszerelmet, öröklött nemességet, lovasgiasságot, vitézséget, a népek áldására, örömére!...

Azon osztály, mely mindig egyformán nagy volt a vesztélyben, mint a szerencsében; az első maga küzdve le, az utolsót mindig megosztván másokkal...

Midőn ily osztályt látunk sujtva; a csapások, terhek alatt roskadva, — köny tölul szemünkbe, s kérjük Istent, hogy adja minden tagjának a régi pálmák erejét, melyekre minél több terhet raktak, annál magasabba emelkedtek...

A merre tekintünk, itt is, ott is látjuk a vagytonban pusztuló családokat; önbűnök nélkül pusztulókat.

Ez itt p. u. 48 előtt anyagilag virágzott; jól rendezett gazdasága sokaknak mintául szol-

gált. A 49 utáni gyorsan növekvő terhekhez még pár jégeső, égés járulván, — most a jószág áruba van boosátva, s ha már a verejték, szorgalom meg nem menthető, a véletlen bizonyosan nem fogja megmenteni.

Emez adósságot hozott át a fentebb említett időszakból, melynek kamatait akkor csak fedezhető, szerencsésebb viszonyok között, — szaporodván a terhek, magasabb lett a munkabér, drágább a mesterember, — most a kamatok elnyelték az öt-hat családon át megtartott vagyont!

S ha már a 6 % is kilábolhatlan sok gazda anyagi viszonyai közt, — mit szólunk azokról, kik 16, 20, 30, 40 %-et emelnek vállaikon éveken át? A kamat gyors léptekkel emészteti fel a vagyont, mely egy családnak végső reménye volt; mert a jelen körülmények közt 30, 40 %-et ki gazdálkodni a földből, — merő agyrem!... Californiai ábránd!... S pedig hányan vannak, kik megfeszített erővel is akarnak menekülni, a multról ütött ily sebek-től, míg azt veszik észre, hogy a kamat túlszárnyalta a felvett tőkét.

Ott, több kis birtokos maga fogja az ekaszarvat; egész napon át izzad, fárad, tesz-vesz, ázik, tervez, — s még a megélhetés reményétől is el van utve! mert most több teher nyomja kis jószágát, mint máskor bért kapott volna érte! Ha adóját, oselédjét, mesterembert, boltikontót stb. kifizetett, — nem is kell jégverés, tilz, s az év végével szomorún tapasztalja, hogy ez két-három holdat megevett birtokából! Sze-

rencsélenséget még azon körülmény is tetézi, hogy bizony nem járhat gatyában, szűrben. 10 évig egy zsíros kalapban, hanem állásához mérten kell ruházkodnia, gyermekeit neveltetni, mi most vajmi sokba jön!...

Igy a birtok évenként fogy, vagy adóssággal terheltetik, s e pénztelen világban még kihatás sincs arra, hogy kis %-re kapott tőkével magát kisegíttesse, mert — különböző intézeteinket kivéve — most 6%-es pínzzel legfeljebb — úgy álmadunk!

Hány van ilyen birtokos?

Isten tudja számát.

S mennyi még azok száma, kik merő künyelmségből, kártya, négylovazás, agarászat, dínom-dánom, selyemélet, lakmározás stb. által haragosolják el az ősi vagyont?

Ezekről nem is akarunk emlékezni — más alkalomra hagyjuk feunt őket; — magok teremték sorsokat, megérdemlik.

Hanem kik átvirasztották, szorgalom, gond mellett is sötét jövőnek elébe. — ezeket méltán megkönyezhetjük, mert a közélet egy-egy bátor és igaz harcuzását veszítettük el bennök.

Csak jól kell gazdálkodni — mondják t ibben — ha a terhek nagyobbak mint a multhair; az eleve is magasabb, mint akkor volt, azért ki lehet jönni a gazdának.

A termékeknek nem minden évben van meg magasabb árok, mert régszor sziszlik az készletét annak, ki tarthatja, másoknak ellenben — szorítottván — oselédért ke l elpazarol-

TÁRCZA

Az én tavaszom....

Az én tavaszom nem a virágzó lomb,
Nem a madár dala;
Az én tavaszom a tél jegében,
Midőn szerelmed virágzott nékem,
Akkor, akkor vala.

Virágmat a fagy nem érintheti,
Mely télen földre száll.
A tél, mely életem hervasztja el,
Az én szívemre akkor jöve el,
Midőn te elhagyál!...

ATALA.

Szeget szeggel.

(Farsangi humoreszk böjti prédikáció helyett.)

Még a mult évben ígéretet tettem e lapok olvasóinak, hogy elfogom majd egyszer mondani, monnyiro megjártam, vagy is inkább pórul jártam én egy bucsujárás alkalmával. Hogy ez ígéret egy kissé későn teljesül abban én teljesen ártatlan vagyok; mert ha jól emlékszem csakugyan bucsuról volt a szó, pedig a bucsubeszédeket elharmarkodni teljességgel nem tanácsos annyival inkább; minthogy napjainkban hallgatás helyett a halogatás tartatik bizonyos helyeken — arany-nak. De a mi halad nem marad; s így én is, noha lassu voltam, rákozdem most frissen. Ez a nótá azonban a mit oly sokáig huztam, s a mit valóság-gal még csak most fogok elhuzni, farsangi zenének is beillik; mert bucsuról hangoztatja ez a szent ígétet, de oly comicus esetet ismertet megnyájás olvasóimmal, melynek hallatára újra meg újra átfog-rozgoni szivecskőjük hurjain az olmult farsaug hopsz-polkáinak és csárdásainak minden változatai.

Mindazáltal nem kell ám hinni, hogy én tán ezen elbeszélésben megtánczoltatok valakit s —

farsangra való tréfát irván — kosarat adatok valamely bájtel delnövel, nem kevésbbé bájtel delének — korántsem! ebben épen az az eredeti, hogy magamon esett meg ez az eset, s urimagam lottem megtánczolatva farsangi frescoképnek méltán boillő rómülotos-séggel.

De nehogy onnyi előjáró beszéd után az idő eljérjon, s elbeszélésom érdeke lejérjon; imo halljuk tehát, hogy én monnyire megjártam.

Történt, hogy az időben, midőn több nemes és nomzotes várnagyok táblabirájának lenni nagy tisztességgel tartatik vala, s nagyobb bocsban áll vala akkor a bankó mint most, ezüst — mondom ezen aranykorban történt, hogy nagy sátoros bucsukat tartogattuk X... helység... y novü birtokosánál. A takarék-tűzhelyre akkor még nem számító kaszárnya szerü őriási konyhában megfoghatatlan nagyságu nyársakon mesés mennyiségü szelid és vadsültök pirulának ilyenkor, s künt az ősi kastély tornácza előtt nyomatékos göbölök süttetének ujjongató néptömeg érzékeny öröme. Ez alatt nyalka és tarka urinép hullámszott napestig ki s be az udvaron: itt sárgea gombokkal garnirozott kek frakkos dandy onyelgett akkor még crinolintalan urnökök, ott diplomatiqua vitába bocsátkozott urambátyámmal korának egy-egy nagy sórtia, míg másutt más ölvöket, vagy pagátott korgotott és ütött mindenki a maga toszése szorént, s nem egy szerelmi viazony, vagy házasság lett ilyenkor constatalva, mire a bucsunak és tánczok vége szakadt. Mohamed paradicsoma minden élveinek ilyszorü centralisatiójából, mint akkori chevalier és mindont rózaszinben szomlózó bátor courtesant — ki nem maradhattam. Apollo, Amor, Bacchus, s több első és másodrendü olympi istenek szárnyain repültem tehát én is a bucsu színhelyére. Mikor horö-pontem, már szibvásári menyiségben terpszkodott az udvaron, több füles és fül nélküli — cséza. Szívem sugalmát követve először is nem a szép háziaszszonyt, hanem a még szebb háziloányt, ki iránt — mellesleg mondva — régóta a képzelődés azon symptomáját éreztem mit az emberök szorelomnek hívnak — korosóm fel. Rövid, és el-meg el som fogadott futó köszöntések közben végre rábukkantam a kis mag-

nosia. Az angyal épen kompotos üveg-ekkel foglalkozott a speiszbau. Odarontván hozzá, dűbleri gyors-sággal öloletem meg a páma karcus derekát — azután forró csókot nyomva nem csak a vágyakozókra, hanem a microscopiumon is alig kivetűtő szin ajkakra is, a bábos sátorokba utközben roquirált affli- ket — illetoleg bucsufit posticus nosolya m kisö-retében feléje nyujtam. Imádotom előt — an — ezen obédelötti hovonyészott töl... ste... yes szí-nozetlnek tűnön fol; csakha... Cleopatrai tekin-tettel parancsolt távozást bucsufás An... asának. E nem nem roménylelt számüzetés a speisz édenöböl, már-már kínos fájdalmakat korbácsosfanda lelkomro, ha a szorelmoseknek mindentlító szomeivel észre nem veszem; hogy a neki adott bucsufiat naiv együgyűséggel koblo hóhalmairz rejtő kedvesem, mely múltót azon jegyszerű ökbö... rodt, hogy idylli ruháján nem volt felt... ató a prózal — zseb. Oh boldog kor! midőn az ember előtt nem bly érde-kes a zseb, t. i. a toli zseb; mint a seb mely a szíven fakad... De, hogy történetünkro visszatérjek; jelen-tő ozonközben az inas, bog... találva van. Az obédő terem, melybe most olva... at vezetem, azon négy-szögü köalkozványok egy... volt, melyek magas fa-laikon vágott apró ablakokkal, de még is hosszú ablakfülköikkel, középkori izlést mutató aszlopalk- kal, s nem riskán egy ősi kandallóval azon ritka el- vat nyujtják a szemöknek, melyet a mult kégyeltes emlékeink lézása szokott egyelőre okozni. A fal- kon párduezos és ozopfos ösök kandikálnak vizsá szemekkel a belépőre, mintegy kérdőjelként függö- ott; valjon érdemes vagy-e te új nemzedék nra, hogy helyet foglalj annál a hosszú tölgyfa asztalnál, melyet még azon rengeteg erdönkben nött fából készítették mit to régen kiirtottál, vagy vasutl és belga társasá- goknak eladtál... , mert bizony, bizony mondom né- ked, ha ki nem irtottad vagy el nem utad volna, tehát ellicitálták volna töl... t! E történeti emlékü tölgyfa asztal körül — most én most súlyos ezüst tö- riték-pompázott — körül... harminczan teleped- tünk le. Szomszédaim, balra kis füllig piros falusi lányka, jobbról pedig egy pohns táblabirótust levé- nek. Amaz az egész obéd alatt egy árva szót nem

Vidékünk némely helyein a keleti marhavész szinte mutatkozik, bár az állatok nem hullanak tömegesen...

Kanizsai színház.

Szombaton, febr. 20-án, Balog igazgató jutalomjátékul adotta: „Két huszár és egy bukancosos.“

Vasárnap febr. 21. „Viola“ népszimfű. A szerepek itt-ott vizásán voltak kiestve, s ez okozta...

Kedd, febr. 23. „Szigetvári vértanúk.“ Kérés készülség, ámbár az iparkodás el nem tagadható.

Csütörtök, febr. 26. „Huszársíny.“ Borcsa (Szigetközi) eleimében volt — kár, hogy az első jelenetekben...

Szombaton, febr. 27. „Bánk bán.“ Nagy fába vágják a fejszét! De a legszigorubb bírálást sem tagadhatja meg...

Vasárnap, febr. 28. „Dobó Katolcsa“ előadása sikerült ugyan — azonban több figyelmet ajánlunk az illetőknek...

Hírek és események.

Zalamegye gazdasági egyesülete rendez felvéti közgyűlést márcz. 8-án Keszthelyen fogja tartani...

Zalamegye gazdasági egyesületi borászati szakosztály márcz. 5. Leneczo-Tomajon a délelőtti órákban ülést fog tartani.

Hölgyeink közül kotton házról házra járnak, a Csáládi kör szorkosztója, Emiliától kiadandó Szorotet könyvre...

Febr. 27-én kiértük Paukovics János érdeme — polgártársunkat az örök nyugalom helyére.

Mart. 5-én délután, egy humorisztikus felolvasásnak nézünk elébe, melyből a jövödelemnek fele a nagygynasium építésére van ajánlv.

Báczakából írják, mily rettenetes ott a nyomor; s a szegényebb sorsuak lovaikat ütik agyon, hogy husával táplálkozhassanak...

Parisban női divattá vált a fekete frakk és veres mellény. Kanizsán sommi sem halad oly gyorsan mint az utánmajmolás (kivételosen); jót állhatunk azért, hogy nemsokára mi is láthatunk oly, magyar szemet sörös öltönyt...

Neusiedler Jánostól e cím alatt „Az erdővéd jogai és kötelességei“ illetve hazánkban meg jelenik legfőbb június végéig.

Kaposvár.

Figyelmeztetjük t. olvasóközönségünket egy előfizetési felhívásra, melyet az ifjú írói nemzedék kitűnő orjú tagja, Zilaly Károly bocsátott ki...

Egy „rezgő polka“ alatt bizonyos K. compositour aláírást láttunk a napokban. A mint tudjuk, e mű czime Alice polka, s nem is K. a compositour, hanem Veszter Imre.

Egyik fővárosi lapban olvasunk a fogadói névsorozatok közt: L. B. von Balaton.

Az izraelita ifjuság által, színiagadják építési költségeinek omelésére rendezett vigalom, febr. hó 22-én tartatott meg Tóth J. fogadójában. Mindenek előtt dicsőrettel említenők a rendezők, kik az annyira elhagyatott, szonyos termot oly osinnal rendezték, hogy a jelenlevőket valóban meglepte.

Vége minden kőszébányának, erdőrengetének; vége a gőzkatlanok fűttésének. Halljuk, mikép egy ismerősünk oly szerkezetű kocsiat talált fel, melyet szél hajt. Illő is, hogy a „sok szölből“ valamelyes részt, valahára h. szünkra is fordítsunk.

Két kaposvári mézárás 23-án esti órákban, megtámadtatott a somodori erdőszélemben a haramiáktól. Leugrálvá kocsijokról, sikerült a megtámadottaknak menekülni, bár utánuk in lödötök.

Don Hidalgó-Alfonzó-Szeronádó hushagyók keddi dala. (A Parapliban. *)

At notam;

„De van az én szűröm ujja köve.“

De van az én pruszlim zsebo varva, Edes Marim! no kotorázz rajta. — Az egyikben képed — photographó, A másikban irlgalmatlan kontó!

To adad a szekvesztrumot rája, Szivom s pruszlim merész ideálja! Ha még soká' együtt leszünk Marosa! Nincs oly Rothschild, ki zsebotot tartsa!

Tiz itezo bor, s háromszáz csók egy nap, Torok és szá' mozgásba! mindonnap; Nincs oly Gesell, ki ezt kirtartsa, Adj már egyszer vakatiót Marcsa!...

Fojom szédül; lábam ing o mellett; Jöjj te Syrén, rozagjünk még egyet! V'olsó lesz ez a rezgő polka, Istent vedel farsang, pénz és — Marcsa!

*) Mulatsághely Kaposvároton.

Kulesar János és Örxe, vámosi lakosok, orgazdaság s a rablókkal oszimboráskodás miatt a kat. rögtöntől bíróságtól, későlt általi halálra ítéltettek s az ítélet, rajtuk végre is hajtattott Kobr. hava 26-án Vámoson.

Színházi jelentés. Szigeti Imre színiigazgató jelenti Szigetvár és vidéke t. cz. közönségének, hogy Szigetvárott az országosan kedvelt Offenbach operettekkel ő előadást rendez; ugyanis: kedden, mart. 1-én „Dajka“ és „Varázshegedű“ vig operettek. Szerdán, márt. 2-án: „Elizondói leány“ vig operette és „Nagy operai egyvolog.“ Csüt. 3-án „Férj az ajtó előtű“ és „Eljegyzés lámpafénynél“ vig operettek.

A szölső eltartásának sajtóságos módja, Kis-Ázsiában, Smyrnában és környékén és néhány török szigeten, tágas vermeket ásna a földbe, melyek egy-egy óriási agyagkorsóhoz hasonlítanak s felső részökkel körtealakat ábrázolnak. A még teljesen érettegre nem jutott szölsőfürtöket ezen vermekben aggatják fel, oly módon, hogy egymást ne érintsék. Ha ez megtörtént, a vermot szénsavval töltik meg az által, hogy égő szalmát hánynak belv és végre a nyílást légzárólag becsinálják. Ily módon a beaggatott fürtök több hónapon át jó állapotban elállanak.

Nyilt posta.

T. V-nek, N.-Kanizsa: E számra nem lehetett a kiadó-nál megjelent műből tessék átvenni egy példányt. Hídvégi csász: Sem levél, sem pénz?

P. G-nek, L-en: Kösönnet küldeményedért legközelebb postára tesszük számodra egy csomagot. R. R-nek N.-Várad: Megérkezett-e? Várjuk a választ. Göcsénynek, Zala-Egerszegeni: Könyvű ott a mérálás, ha az édes toher maga is menni akar. Nem ez az első, nem is utolsó eset.

Annyiban meglepett bennünket mert a kaland-világ hősi, mind ismerősünk. Nádál: Nagyon ves-élyes volna. D. S-nak: Bocsa sorali föltették addig, még személyesen végezhetünk.

Mohács: Bizony már nem tudunk mit gondolni. Azon t. előzetűnk, kik pontosan nem kapnák lapjajkat, forduljanak nyilt levélben a kiad. hivatalhoz, az ily levelek böltyementesek lévén.

Szerelmed hí volt, elolvast? Örliljén én nekl. „Estorágnak.“ Majd elküldjük utána. A „Chinal leveleket“ használhatuók, ha én a kihagyásokba beleegyeznék: akarátját tudassa volúink.

S-1: Ily veséert nem szoktak fizetni: „Kölesséka, apró nád, Le vigyáznak te rád, Simongát és Nagy-Atád, Ispán uram jár hozzád.“ M. O. Trilozt: A levél későn érkezett kesünkbe; elvesztette ujdon-ági érkekét. A hangversenyől szivesen vennánk ön tudósítását.

Drávaparti Tilinkós: Ujat kérünk; elavult az a bizonyos vers, mielő ön közzetűsködik. „Árvic.“ Előfizette a verset is. T-y: Pénzed utnak indítottuk. Falotára: Kis türelem a könyvek mennek. „Egy izraelitának.“ Kaposvár: Ott dicsőr én, hol nem kell, a leborzást pedig nem érdemlik az illetők. Béke volúink.

Felelős szerkesztő: ROBOZ ISTVÁN.

Gazdasági tudósítások.

N.-Kanizsa, febr. 28-án. A gabnatűzet e héten egészen változatlan mint a mult hóton, a szállítvány csakély — csupán az alvildökről érkeztek némi megbízások rozs- és kukoriczára, melyekért 5-10 kr. több adatott mérőnként.

Buza 82-88 font 4 ft 25-30-50-70-90 kr. Rozs 70-82 font 3 frt 5-10-20 kr. Árpa 66-72 f. 2 frt 60-80kr — 3 frt — 3 frt 10 kr. Kukoricza 80-82 font 3 frt 5-10 kr. Zab 44-48 font 2 frt 5-15-20 kr. Hajdina 70-72 font 2 frt 20-25 kr. Stájer lóher 27-28 frt. Bükköny 4 frt 80 kr-8 frt. Bab fehér 4 frt 70 kr.-4 frt 80 kr, Bor élönkül s kedveltetik.

Kaposvár, febr. 25. Egy 24 órai zivatatos havazás után, mely bármely erős télnek is érdemere vált volna, — ismét lágú idő kövotkezett, s a vastag hó 2 nap alatt eltakarodott; sokkal jobb lett volna, ha lassabban olvad, mint így a víz csak elfutott a föld felett. A yizárkokban folyvást vastagon fekszik a jég, s a víz felotte rohán, medrot szaggat; molnárainknak mindig van leküzdeni valójuk.

(m. p.)

Zala-Somogyi Közlöny.

Ismeretterjesztő lap

szépirodalom, kereskedelem, ipar, gazdaság, tudomány és művészet köréből.

Megjelen a lap legalább egy íven július hó 1-től kezdve minden hó 1-én 10-én és 20-án. — Előfizetési ár postán szétküldéssel és helyben házhoz hordva egész évre 5 frt.; félévre 3 frt. Negyed évre 1 frt 70 kr. — Minden előfizető a tulajdonos kölesön könyvtárát az eddigi fenntállók feltételek mellett fél áron használhatja. — Nyilttör egy Petit sorért 10 kr. — Hirdetések négy hasábos Petit sorért 1-ör 7 kr., 2-ör 6 kr. és minden további beiktatásért 5 kr. s bélyegdíjért 30 kr. fizetendő. A beiktatási díj a lap kezelését illető minden tárgy a kiadó hivatalhoz Nagy-Kanizsára; a lap szellemi tartalmát illető közlemények pedig, úgy minden levelek bérmentve a szerkesztőséghez küldendők Kaposvárra.

Melegsik a vas, de nincs a ki üsse.

Nem rossz föld az, mely magától is jót terem, mert becses és bő gyümölcsöt fog az hozni a jó gazda munkás keze alatt.

Kifáradt már fülünk azon lealázó vélemény hangoztatásától, hogy N.-Kanizsa mily osekély fogékonyt mutat a közügyek iránt, hogy vajmi hideg éghajlat ez a nemzeti művelődés- és irodalomnak, sőt némely pökhendi böleselkedők nagy hordorejű meggyőződést vélnék nyilvánítani, mikor azt mondják: „Barátom! Kanizsán soha sem jött semmi létre (fontoljuk meg a „semmi“ szó itteni jelenését) s ha jött is, nem vergődhetett zöld ágra.“ Ily panaszok közben, melyek gyakran tulzottak az elkeseredés miatt, nagyon éltünk magunk is a gyanupörrel; mindazonáltal azt soha sem hittük, hogy azon vélemény egész terjedelmében alapos, de hittük, azt, hogy vannak itt is szent akaratu hazafiak, csak hogy nem találkozott zászólóvívó, vagy is inkább azok, kik erre hivatva volnának, semmivel sem menthető közönytől nézték a közügyeket.

Minden létrehozandó közhasznú vállalatnál két tényező uralkodik: indító tevékenység és anyagi tehetség, ez utóbbi ad a műnek szilárd alapot, de amaz torenyi anaak tervét, alakítja s irányozza hasznóhozólag. Mindkettő egyaránt érdemel elismerést.

Erről tanuskodik a lelkes honleányok, kegyes urhölgyek által Pesten csak a minap létre hozott s fényes eredményeket felmutatott inségbazar, ha az eszmét létesített magasrangú delnök egy fillérrel nem járulnának is a jüvedelemhez, nem áldaná-e kegyességüket az inséggel küzdő tömeg épen úgy, sőt nagyobb mérvben, mint azokét, kik pénzüket a bazar helyiségébe áldozatul viszik? Bizonyára igen.

Régen volt már az, mikor a nagykanizsai 8 osztályu gymnasium eszméje megpendült s

azóta igen gyakori vita tárgya. A mennyiben alkalmam volt véleményeket hallani, azt tapasztaltam, hogy városunk keresztény s izraelita lakosai egy iránt lelkesülnek ez iránt s áldozatkészséget nyilvánítanak, de nem is titkolják a fölötti sajnálkozásukat, hogy nincs oly egyén, oly testület, ki, vagy mely az ügy élére állna s indító tevékenységét áldozná az ügy létrehozatalára, alkalmat nyújtván a közönségnek megmutatni azt, hogy hol van a jó buza, és hol a konkoly, hol a nemzeti művelődés harczoza, és hol az élődi, ki összezsugorgatott bankóin pihenve, nem érdemli meg, hogy a haza földje tölplálja.

A felállítandó gymnasiumból származó szellemi s anyagi eredményeket tekintve, legnagyobb haszon Kanizsára hármlik abból, ezt nem lehet elvitázni, s így bizonyos az is, hogy annak létrehozatalában ezen városnak kötelessége leginkább fáradozni s aránylag legtöbb járulni. A külső segély csak akkor indulhat meg, ha lelkes kezdeményezést s hozzájárulást lát, így majd könnyebb lesz kérés által beldogulni.

Talán senki sem volt ezen ügy kedvelői közt, ki szintén nem értett volna Tersánczky ur ajánlatán, ki az ajánlók sorát jelentékeny összeggel kezdte meg, akadt is még néhány lelkes polgár, ki a példát követte? — De mit mondtak a kislelkűek „könnyű volt ajánlani, mikor úgy is tudták, hogy a kiszabott idő alatt nem jó létre,“ sőt az érdemet homályosítani akaró gyanúsítgatásokkal léptek elé. De mi jól tudjuk, hogy az e lapokban s másutt is közlött neveket még sokan fogják jelentékeny összegekkel követni, csak indító erő kell, az az: ütni a vasat, mely már magától elkezdett melegedni, mert halasztani való idő nincs, ha csak „Lucza-széke“-féle közmondással nem akarjuk átalakítani ez ügyet, mint olyant, mely soha sem fog megtörtélni, akkor pedig kár volt

szólni is róla; mert ha egyes emberben becsüljük a szótartást, úgy követeljük azt a testületektől, melyek közönségek érdekét tartják kezük között.

Miután pedig tudunkra van, hogy Kanizsa város tanácsa s illetőleg képviselő testülete pendítette meg annak idejében ez eszmét, úgy joggal vethetjük rá most szemünket s várhatjuk tőle a dolog félben nem hagyását, ezt a következetesség kívánja, ha csak eddigi törekvéseit semmisenek nem akarja tekintetni. — Ha pedig bokros teendői ezt nem engednék, úgy mindenesetre bizottmányunk kell alakulnia férfiakból, kiknek ez ügyben tett minden lépése arany, de nem követelnek a léptekért aranyakat, keblüket a tanítás és nevelés szent ügyének szeretete ágas-ájsa s nem fizettetnek minden lehetet vértől, egyedül azon édes meggyőződéstől lelkesülnek, hogy a nemzeti művelődés életkérdésének megoldására buzgalommal működtek.

Tudom, hogy lesznek, kik ezer ellenvetés közt különösen azt hozzák föl, hogy a mostani nyomasztó állapotok nem alkalmasak ily vállalatra, hogy be kell várni a jobb jövőt. De szeretném tudni, hogy fogadjuk majd azt a jobbat? hogy fogjuk üdvözölni? nyomoru anyagi állapottal, tespedt s elhanyagolt lélekkel, nemde? Nem kell-e kétszeresen odaműködtünk, hogy kitaró akarattal, nélkülözés közt kivivjuk magunknak azt, amint Dessowffy Emil gróf e három-egy szóval jelzett: „sulyunk, sulyunk, sulyunk!“ Eldobjuk a szibbadságunkban a szigorú vagyonszelés, a mértéktelenséget, altassuk-e szellemünket, hogy a bekövetkező jobb jövő álmos szemünket fényével megvakítsa!? s járunk — mint az evangéliumi esztelen szőlő, kiket észületlen lámpával kezökben lepet meg a vőlegény, vagy tegyünk mit a rossz szolgál, ki csak egy girát kapván, nem iparkodott azon nyerekedni, ha

TÁRCZA

Adjatok a kezembe...

Adjatok a kezembe egy poharat!
Annyi most a Judások, s úgy mar, harap.
A hú leány csókja volna édes még...
A sok könyvtől keserű ez édeség.
Akkor kapunk egy csókot a szép lánytól,
Ha már szívünk, a bú miatt nem lángol.
Adjatok hát kezembe egy poharat!
Ez kedvre gyűjt, ez még édes csókot ad.

Hull a lovól, a mi zöldelt virágozt!
Foledjék el ezt a család világot.
Mennyi szépet ígér minden tavasszal...
S észre minden virág, remény úgy megcsal!
Hiszünk a sok szép szónak, hú barátok:
S mint észre köd, úgy száll reánk a bánat.
Adjatok hát egy poharat kezembe!
A megcsalt szív, reményit, hadd foledje.

A napsugár oly messze jár, oly hideg!
Nem találom én már egy hú lángszívet...
Hideg ősszel egy pástortús melegbe
Mint az a nap, mi elhagyja az eget.
Mi egy barát, s egy szép család tűshelye?
Csak az őrsí, kinek nincsen senkije...
Adjatok hát kezembe egy poharat!
Nekem senkim sincs... ez egy még lángot ad...

CSEPELI SÁNDOR.

Egy Wertheim szekrény vallomása.

Anno 1861-ben láttam világot Wertheim és Wiese urak bécsi gyárában, s miután itt a raktárban középszerű termetem és nagyságom miatt néhány bankár, nagykereskedő, Hausherr csak orrfintorgatva nézett rám, — leszállítottam vasuton Pestre, gondolva tulajdonosaim: hogy van elég magyar ember a Lajthán túl, kiknek én is — nagy leszok.

Pesten máfól évig lepett a por, penész, senki rám sem nézett a végett, hogy megvegyon. Jöttök arany, ezüst gombos, sarkantus magyar urak, s midőn egy-egy pillantást vetettek felém, szinte loolvashattam arcokról a sohajt: elfér nekem a szekrényben is, a mim van canis tota mater! a német ezt csak azért küldte hozzánk, hogy csufoljon bennünket.

Egyik reggelen, épen midőn porolt a segéd, lép be az ajtón egy alacsony termetű, széles vállu, kicsiny, fekete bajuszu, cigány képű izraelita, tórden alól érő kapuban; széles karimájú, fekete kalap fején; kezében ócska nádpálcza.

— Valamivel szolgálhatunk, kihez legyen szerencsénk? — szólítá meg az első segéd.

— Én Tausender Izsák vagyok Somogyból, haszonbérlet és gyapjukereskedő.

Mig e szavakat kimondta, apró, fekete szemei rajtam villogtak, s bal karja alja úgy ki volt dagadva, mintha kaputja alatt legalább is egy somodari, vagy szili kölyök dudu fuvalkodott volna... Pedig, mint utóbb megtudtam, egy egész borjubörből készült bugyolláris (ily néven ismeretes) szégyenkedett ott, nem mervén Somogytól egész Pestig előbujni. (Sok ezeres van, melynek megárt a napfény...)

— Szolgálhatunk valamivel? — szólítá másodsor is Tausender az első segéd.

— Egy Wertheim szekrény szeretnék venni; már nincs maradásunk aoktól az átkozott rablókól; a mi kis félteni valónk van, odahaza legalább a Náni (feleség) majd belerakja.

Mogint rács pislantott.

— Ah, kérem, itt nagy választás van; ez itt 300, ez 1000, 2000 stb. frt. A világ kincsét beléjük lehet zánni, sem el nem ég, sem el nem viszik.

— Épen erről a kettőről szeretném magamat biztosítani.

— A ki ismeri a Wertheim nevet, az biztosítva va érezheti magát. Legközelebb úgy megye pénzét vitték el benne, s a rablók nem tudván vele mit tenni, — kint hagyták a mezőn. Aztán Konstantinápoly, Bécs-, Londonban egész nap számra égették, épen ni ennek testvérje felett (rám mutatott) az őlfát, s még sem égett el bonno a bankjegy, — fáradozott a segéd ajánlgatásában, míg Tausender örömetl arccsal szorított egyet-egyét karjával baloldalán, hol a borjubörben az ezerek már dreischrittet jártak, a biztosság édes öntudásában.

— No, hát itt majd megpróbáljuk; mi az ára? — Kérdé Tausender.

— Ennek szabott ára 1000 frt o. é. s nem kell próbálni, midőn a firma kezességét vállal.

— Firma hin und her, — a nélkül én meg nem veszem.

— Ha épen úgy tetszik, ám legyen, — felelt a segéd, — de hát mi lesz a próba?

— Tűz, s aztán emberi erő. (Jó, hogy a vizet elhagyta.)

csáljának. Vegyük osztályonként. Az első fiasztály, hol 70 gyermekről — ha azt akarjuk, hogy a tanítás és nevelés kezdete, minden későbbben szerzendő tudományok támasza legyen — többnek lenni nem célszerű, mert az oktatást nem lehet úgy intézni, hogy az a gyermekek természeti hajlamokhoz mérten a legalkalmasabb legyen. Podign.-Kanizza 14,000 lakóval bír város 1. fiasztályában 200 gyermek ül és nyolc a tudományok alapját, ha arra azaz egy szegény tanár elégséges volna. — És így vagyunk majd minden osztálylyal. — Már pedig, ha az elemi osztályokban nem fejtenek ki mindazok, mik a későbbben szerzett tudományok felfogásához, megértéséhez, megkívántatnak, hogy a reá fektetendő tudományokat könnyen elbírják, nem tudom miként értünk ezért; hogy a gyermekek, emborekké képeztessenek, kik észököt jól használva, erkölcsösen gondolkozzanak és cselekedjenek, azon állásuk és hivatalukban, melyekre hivatvák, ügyesekké és hasznosakká legyenek.

„Majd megjő az esze, ha nagy lesz és gymnasiumba jár.“ Igen is megjő; de amit Ferko megszokott és nem tanult meg, azt Ferencz nem hagyhatja el — és nem tudja*) Ha aztán így városunk sarjadéka a szerint neveltetik fel, azok felnöve tesznek valamit majd annak előmozdítására is, mit nt. B... i I. ur, a lapok hasábjain szomorodott szívvel megomlított.

Még nagyobb megütközéssel olvastam, hogy a „Dalárda“ által rendezett álarozos balokban nem is igen ritka volt 2—300 ftes bohóc előny; **) kedves földieim, ha ily óriási léptekkel haladtok az örvény felé és még a fentebb említett ezélt is elhanyagoljátok akkor: „Hungaria non fit, sed fuit.“ Podig a nagy Széchenyi megfordítva mondta.

Először tehát alapot és azután a többlet építésk fel!

NYÁRFY KÁROLY.

Mohács, 1864. febr. 28-án.

A Duna szerencsésen szabadult meg terhétől, t. i. a jégtől, mely a kemény hidegtől helyenkint fél ölnyi vastag is volt, s ezért sokan félték az idén is vizáradástól. Két nap előtt mozdult meg városunk alatt, s ma már lezajlott. Ideje is már, hogy a „szűke“ vizet láthatjuk, az embernek szinte egyet dobhanik a szíve, ha a hosszú tél után ismét ébredni látja az ős folyamot, benne a csintalan halacskákat nyilcsobosan lejteti, a habokat szelő hajókat büszkén ovozni — a látvány a dunaparti lakosnak ritka élvezetet nyújt. A gőzhajótársulatok so bánják biz, ha prüszkölő gőzöcskéiket utnak indíthatják valahára, de általában a gőzhajók megindultával sok szegény ember munka-keresetet talál. — A dunai halászat roppant sokat szenvedett az erős jég miatt, úgy, hogy a halászközönként voltak már vagy 2 hó óta Eszék vidékére menni s ott annyi halat venni, a mennyivel szerződésileg a halászatot bérbeadó urodalomnak adózni tartoztak. A közönségnek ritkán maradt valami, s ha igen, az oly drága volt, hogy alig lehet-

*) És minden ember gyermek, részint mert tehetsége, nincs részint más okból nem jár gymnasiumba; és akkor ha az elemi alsóbb osztályokban nem igyekszünk nevelni és annak szent ezéltjét előmozdítani, az egész ember veszeve van saját életére nézve.

**) Mivel a hirt ón közölte, meg kell jegyeznem, hogy a drága bohóc előnyök, nem vásároltattak meg, hanem azt fiatal körésközlőink Trifától néhány forint árszáma mellett kölcsön kérték, az nem volt áldozat; de igen is voltak hölgyek 2—300 forintos ruhákba öltözve, s — csak — nem bohóc — hanem salon öltönytök valának; mit máskor is lehet használni. UjA.

Ha szememre húsz kalapomat, — akkor szegény kéreget.

Ha valakit megcsókolok, ez azt jelenti, hogy közel atyámia, de csak vér szerént, nem pedig neked is; azért egészen oly idegen légy, mint másokhoz.

Midőn erős hangon azt mondja kint a folyosón a szakácsné: „nincs itthon az ur,“ — annak jele, hogy vagy színészek jöttek, vagy a templomunkra körögtetnek; vagy valamely bálba hívnak; nekem nem kell sem bál, sem templom, te vagy az én vigalmam és üdvösségem!

Ha verekedem, ez mindig jó jel, mert akkor tudhatod, pénz helyett — bottal fixettem ki a csöfédet.

Bont a szobákban levő pedig sírás-rivás, — ez esetben is téged kíméllek, mert ez olyankor szokott történni, midőn a kamassz gyerekek ruháira pénzt kérnek, s felöltöztetnek őket — nádpálcával..

Közemet dörzsölve, szüke, megtagadásra gondolj, ha pedig balfelomet szorongatom, bizonyos, hogy valahonnét pénzt hoznak.

Ha csuklom, ekkor imádkozzál, mert karamolnak; s erős dörömbölést hallva a kapu alatt, vágj jó képet, mert nem vendég jön, hanem gyapjút hoztak.

Ezek legfőbb kívánásaim, házi szokásaim, melyeket veled tudatni akartam, a többlet majd megtanulod időnként.

Arra kérlek még: légy mindig hű és igaz hozzám; titkodat soha el ne áruld senkinek a világon, s ha meghalok, pénzesztől együtt tegyenek síromra, mert egyedül úgy alszom nyugalmasan, ha ott is velem leaszsz örökkön és örökké...

tott megvenni. Képzeltetni a halpiacz meddő állapotát abból, hogy az apró, 1—1½ súlyu halnak font 75—80 kr; tessék már most bejötlni. Meglátjuk azonban, hogy a Duna lezajlása után, vajjon loob száll-e, vagy emelkedni fog az ára.

Helyi dalárdák is valahára azon üdvös gondolatra jött, hogy a szűkölködők részére valami collectiót kellene semni; ez ügyben ma gyűlés tartatik. A szegények száma nem csak az Alföldön, de általán mindenfelé mutatkozik, természetesen nem oly őrülomben véve mint ott; de a házalók száma, kik közt többnyire keresett nélkül mesterlegények, az aszály által sújtott vidékekről idevándorolt szegény nap-számok, rendkívül nagy. Ha egy kéreges mesterlegényt látok, mindég szánni tudom azért, mert ez örömeit dolgoznak, de munkát sehol se kap, s ha igen, úgy bizonyosan összejárhat 5—6 népesebb várost, falut, míg valhol 2—3 hétre felfogadják; szorintom a kézművisi osztály utóbbi idő óta a földmives irányában aránytalanul van adóval terhelve, mivel személyes keresete oly csekély, hogy annak erejéből biz nem tud megélni, ha csak mellékes keresettel a hiányt nem úti helyre. Így nem csoda, ha a mesterlegény a házalásra szorul, s nyomorún tengődik. No talán a tavasz majd a szomorú időviszonyt is átfogja változtatni jobbra. KUGYERAY.

Kanizsai színház.

Szordán, márcz. 2-án adatott a „Próféta,“ új díszletök s gépezettel. Az előadás kerekded s élvezetes volt. Kiemelendők: Leyden János (Miklósy), Fides (Nagyné), Berta (Szabóné). A műnatori tanács-ház összeomlása, leszámítva a függöny alá eső kőhalmat, igen szép csín- s jó rendezettséggel volt kiállítva.

Csütörtökön, márcz. 3-án „Nagy apó.“ Az előadás lanyhán kezdődött — de később üttetett. Pordí, a nagy apó szerepét (Szigetközi rögtöni megbetegedése következtében Erzsényos játszotta) szép sikerrel. Zsuzsi (Szigetköziné), figyelemmel a jól játszott, Komáromival énekelt kettős tapassal fogadtattott; Rafaela (Makfai Nina) ujonnan szerződött tagjátéka szabatos volt. Agnes (Nagyné) Kis Tamás (Horváth), Gyula (Komáromi), Nagy Jancsi (Balog), mint máskor, úgy, most is megállták helyüket. Esztári (Árvai), nem árt, ha több életet önt játékaiba. Violin (ismét Horváth), jól alakit. Közönség kevés. A terem meglehetősen setét.

Szombaton, márczius 5-én „Haramiák.“ Mór Károly (Miklósy, a jutalmazott) megfelelt szerepének. Mór Maximilian (Erzsényos) dícsőretes; Ferencz (Horváth) szép jelét adta tehetsége- és szorgalmának; Amália (Szabóné) jó. Az előadás kerekded. A nagyon tisztelt karzati közönség moderálhatná magát, mert a legtragicusabb jeleneteket úgy megröhhögé, mintha csak a „Pelekei notariust“ játszották volna. Sajnos, hogy még a zArtszókoken is voltak utánzó. Kevés közönség.

Vasárnap, 6-án „Néma menyasszony,“ bohózat. Rigó (Balog) sajátos alak, igen jó; Rigóné (Balogné) a nyelvezet felelősen élethűen személyesíté; Kozma béres (Nagy) némi tulzást levonva, jó; neje Panni, szakácsné (Szigetköziné) vidor s ügyes játéka mulattató volt; Gere (Horváth) roz énekét leszámítva, jól játszotta az ostoba haszonbérlet; Constanzia, leánya (Miklósyné) főérdeme az volt, hogy a körülte történt sok komédián nem nevetett — s a néma menyasszonyt jól adá. E vasárnapi darab megtette hatását. Kedden, 8-án Komáromi jutalomjátékul „Csi-

Most magamra hagyott Tausendor ur, s enni ment valahára a család tagjai közé, oly lelki nyughatatlansággal teljesítő előbb kötelezettségét, mintha statárium előtt állt volna.

E nap óta nincs nyugságom. Alig megy el uram a gazdaságba, Náni asszony már jön, csirógat, esennen néz; át-átkarol, de fogadásom nem törhetem meg.

Két kamassz gyerek (ugy hívja a cselédség, hogy: ifjur) folyvást vallat, kulcsokkal forgolódik mellettem, s midőn semmire sem megy velem, hat tártalan káromkodás közt egyet-egyot rug rajtam.

Mindegy! fogadásom meg nem törhetem. Jön temérdek pénztkérő, könyörgő; majd a szívem raped meg sok szegény gazda jajveszoklásán, — de némának kell lennem!..

Pedig, ha látnák, mennyi bennem a kincs. Oly csomagokban vannak a bankjegyek, mint kárvalott embernél a sohajtas.

Földtohermentesítési kötelezvények részint zálogban, részint — mint tulajdon.

Arany, ezüst, ókszer egész terhekben, alig bírják szív-kamaráim.

Temérdek betáblázott kötelezvény, sorozatban. Sokszor oly fény, világosság van bennem, hogy ki hirtelen ránézne, belevakalna!..

Azt hiszitek, tán az arany, gyöngy, vagy ezüst adják ezt a fényt? Nem! a sok szegény ember könyve, mely a — váltokon ég!... ROBOZ.

kés. Az előadás nem felelt meg mindenben a várakozásnak. Említést érdemelnek: Rózi (Szigetköziné) játéka jó, éneke szép. Karvainé (Nagyné), Száryal (Szigetközi) Márton (Erzsényos) jók. A részeges asszonyok jelenete vig kacajjal fogadtattott; Horváth jó komikuma által tánt ki. Bonozo (Árvai) jobban vigyázhat játéka- s klejtésére, mert a szórógokat igen énekszerűen hangoztatja. Brndi (Komáromi) nem csoda, ha a sok úres hely láttára lo volt hangolva.

Hírek és események.

△ Az itt működő színtársulat — Balog Alajos igazgatása alatt, Zalaezerszegen keresztül utazván, ott 6 színi előadást és két operettet rendez. Reményljük, hogy a fiatal erőkből szervezett társulat — mint itt, úgy ott is kifogja a közönség méltánylatát érdemelni.

△ Lapunk utóbbi számában említettük. Tersánczky Mari és Bolus Teréz úrhölgyek gyűjtése az Alföldiek segélyezésére, 281 frt o. é. mely összeg a Családi kör szerkesztőségéhez el is küldetett. Az óta ismét bejött 19 forint, mely utólagosan küldetett el. És így hölgyeink fáradozásának gyümölcsöséppen 301 forint o. é.

△ Érdemes polgártársunk Kiss József úr, ki az inségesek számára a város tanácsa által rendezett gyűjtéshez 20 forinttal járult, hölgyeink gyűjtését ismét 10 forinttal szaporitá. Jó azt tudni sokaknak. Szenvéd embertársaink nevében kívánjuk tisztelt polgártársunknak; hogy jó cselekedetök eszközlésére soká, igen soká, tartsa meg az ég ura.....

△ Hős hőltemény. (Butter Flórián) dallam szerent.

Három ifju világnak meg
Édes reménységben,
Mert közülük mindegyik egy:
Hős a levegőben.

Elmontonek — egy visszajött —
Suttogó csendesen,
Szíve vágya, forró lángja
Ím teljeseadásban.

A természet csodált mívelt
Lényének miatta —
Sötét éjjel — nagy gőzerő,
Ötöt visszahozta. (Beküld.)

△ Az itt működő színtársulat játékrendje a következő: Szordán, márcz 9. „Humorisztikus felolvasás“ és „Jól örzött leány;“ 10-én, „Varázs hegedű“ operett és a „8-dik pont;“ 12-én „Deborah;“ 13-án „Marosa,“ az özved leánya; 15-én „Szapáry Péter;“ 16-án „Falusiak;“ 17-én-én, „Bibor és gyász;“ 19. „Varázs hegedű,“ operett és „A szerelmes nő szabó;“ 20-án „Hangverseny és szavalt.“

△ Most bizonyosan állíthatjuk, hogy a Nagy-Kanizsa Sopronyi vasút építésére a munkás kezök ezrenként ajánlkoznak.

△ A varadi hid egy részét a Dráván — a roppant jégzajlás szétrombolta.

△ Szent-Lászlón, nagyszerű lépés történt, egy vasuti vállalkozótól 4000 frt készpénz és 5000 frt értékű váltó raboltatott el.

△ Tavaszunk kinyíltával e hó 19-én, úgy mint évfordulati ünnepén sz. Józsefnek, ki nemcsak a családfők és iparosok; hanem a sz. Lászlóról címzett sz. Ferencz-róndi atyák által századokon át törhetlen hűséggel kezelt plebániánk ősegyházának is

Ne csalj...

Ne csalj, ne csalj, ha nem szeretsz,
Ne vésd arcod a szívembe, —
Koblem szolid érzelmeit
Hagyd csak csendesen folyni le...

Szemed égő pillantása,
Ne hazudja a szerelmet,
S ne korbácsolja féktelen
Tengerré, minden véretem...

Ajkad édes mosolygása,
Ne nyujtson csalékony reményt,
Hogy majdan még is továszálj,
Könnyű csapodár lopkoként...

Kobled epedő sohaja,
Ne rázza fel a lelketemet,
Maradjak hideg szirt inkább,
Melyet örökös hó temet...

Ha nem szeretsz — ne vésd arcod
A szívemben olyan mélyre,
... Hogy arcoddal hidegséged,
Majdan szívem is kitépje!

NÉMETH NÁCZI.

védőszentje, az anyateplomban tartandó ünneplésen isteni tisztelt alkalmával, mint hitelesen értesülünk. Kőnyo Alajos, helybeli kegyes rendi tanár s áldozat mondand egyházi sz. beszédet.

△ Galambokon, 8- és 9-én éjjel, Rechnitzer kereskedőt megtámadták a rablók, s bezárkózott — neje felszaladván a padlásra — a mint az ablakon a fejét kidugta, hogy tüzet kiáltson — egy rabló agyonlőtte; épen állán találva.

Kaposvár.

* Szorgalmas és szép tehetségű beszélyírónk, b. Pongrátszki Emilől két kötet beszélyt adnak ki „Estikék” czim alatt, Hornyánszky és Hummel postai nyomdatulajdonosok. Két kötet ára 1 frt. Az előfizetési összegok márczius hó végeig fentebbi kiadóhoz küldendők.

* „Az ország tükre” czimű képes lap új előfizetési felhívása szót küldött. E, mind irodalmi, mind művészeti tekintetben kintinő lapot nem is szükség t. olvasóinknak ajánlani. Előggő ajánlják sikerült, szép képei, s azon örök, melyek az irodalmi téren, minden számában nem — nem hozagpotló cikkekkel, verscsokköt, hanem többnyire valódi kinosoket raknak le.

* E lapok kiadóhivatalában is jelent meg egy kis mű logköszelobb, ily czim alatt: „A magyar nyomdászat jelen állása.” Irta Aranyossy Lajos. Lapunknál levén, nem mi hozzánk tartozik törekvésének dicsérete.

* Márczius hava 4-én vitettek el székvárosunkból, a katonai rögtönítélő bíróság ítélete következtében a helyszínre, Zádorba V... János (60 éves) és özvegy H... Teréz (38 éves) kétélt általi kivégzetés végett. Orgazdák levén s özimboráskodtak Illés Pál rablócsapatával. Az első pajtájában egy pandurörmoster is agyonlővetett, ki a tagadásba vett rablókra ráültött.

— Mult hetekben tottos Kacsokics Károly földbirtokos urnak egyetlen egy s szép reményű lánykájához, ki mint a pesti angol szülőknel levő növendék scarlátban súlyosan megbetegedett, Dr. Edl Kálmán ur Mernyéről távirtdailag meghivatott Dr. Kovács S. Endre, és Dr Hoffman urakkal tartandó orvosi tanácskozásra, mint különösen a gyermek gyógyászatban, de általános is szép képzettségű s bő tapasztalásu orvos o tanácsoskozásnak és több napokig tartó egyetomos szorolónak a zárdabeli orvos Dr. Hoffmann urral eredménye lön, hogy a beteg gyermek megmentetett, és vissza adatott a már két-

ségbe esett szülőknek. Ez alkalommal, Dr. Edl a zárdabeli rendes orvos urnak ügytársi felszólítására tudományos busgalomból, az ez időben szintén scarlátban fekvő több zárdabeli növendékot és beteg szülöket kedvező sikerrel szerelt egyetomben a zárdá orvosával, mely részvétteljes és emberies fáradságáért a főnöknek asszonytól omlékul és hála jelül — pénzbeli díjat elfogadul vonakodván, — becses arany burnót szolonozóval ajándékozott meg. Örvendetes Somogyra nézve, hogy ily orvosokat mondhat magónak, s hiszolgó, hogy orvosai Pestre vitetnek tanácskozásul. Az illető tisztelt orvos urnak pedig mind tudományának, mint szép magány jellemének rajzolására és olismorésere o két adatnál osalhatatlannabbat nem adhatnának. (Boktildetetti)

Nyilt posta.

Borsnak, K.-Sz.-Miklós: Megkaptuk; várjuk az ígértet. R R-nek, N.-Várad: Semmi hang? W-nek, N.-Kanizsa: Türelmet kérünk; a történeli kincsekkel küszködünk időkent, engedelmével, más vállalatunkban is busználunk fel belőlök, mit magán levélben tudatunk annak idejében.

T-nak, N.-Kanizsa: A rókadadásat eltettük a naptár számára, oda való; kérünk még ily nemből többet is.

B-s: Olvasa ön o lapban nyilatkozatunkat; önnök sem mondhatnánk mást. A levél 5 napig visszavohet, különben megsemmisítjük. Az ily köcs és pillanatitások helyett sokkal jobban tess ön társával, ha a vidéken műkedvelői előadást, vagy hangversenyt rendeznek. Testvéreink éhen halnak, kiket sem ily levelek, sem pusztá szóval nem lehet megmenteni. Minden erőnkkel talpra, míg új kalászatok ad az ég Ura, táplálul az éhezöket, mert eddig még vajmi keveset tettünk.

A-nak, Bácsba: Köszönjük. J. P-nak: „Elsy mi az istennyila, Uros már a ládafa?”

„Eldr ide könyvetek.” Jobb, ha a mi kezünk ér el oda, az áldással. Az élezőnek nem kell vers, kivált rossz.

Bűsbűnek: Tudassa velünk nevét. „K. az ur?” Rothschild, Sina, Wodláncr, Porsiro stb.

„Lassan a testtel?” Köszöljük. S-nak: A kérdécs mill írja Kaposvárott lakik.

Cs. S-nak, Pesten: Pár nap mulva meg a kézirat, egy más csomaggal számadra.

Gy. K. Az istenért, csak ne rágalmazzanak; jobb a so-lyemruhák árát elküldeni, mint drága bolti kontók és semmi eredmény!

Felelős szerkesztő: ROBOZ ISTVÁN.

Furcsa történet. *)

Drávafoki kis korosmában, Történt épen mastanában, Hogy a tyukász csirkét szedett, S egy lány ajkán nagyon csipott....

Látták sokan; az is látta, Kinok szive fájt utánna, 'Várj német!' a legény kiált, S karó mellé lesbo kiállt.

A tyukász ugy hajnalájba, Betekint a Kellnerciba, S míg a törköliozát nyelte Kint a legény A csirkéit oregotlo!..

Nyel a gége: kluk-kluk-kluk-kluk. Udvaron fut csirke és tyuk.

Mire viradt, Meggyuladt a tyukász szive, S egy tyuk som volt a ketreczbe!! DRÁVAPARTI TILINKOSTÓL.

*) Itt mindenki közölheti versét, ha soráért 5 krt s ezen felül bélyegdíj fejében 30 krt fizet. Szork.

Gazdasági tudósítások.

N.-Kanizsa, márczius 9-én. Gabnaarak. Buza 85 font 4 frt 50—4 ft 60 kr. Rozs 86 font 3 ft.—3 fr. 5 kr. Árpa 2 frt 70 kr—2 frt 80 kr. Zab 2 frt. Kukoricza 2 frt 80—2 frt 90 kr. Hajdina 2 frt 20—30 kr.

-Kaposvár, Mártius hó 5-én. Borús esős napok után, szép tavaszi idő, még hasonló 3—5 nap s emelkedettebb helyeken a szántásvetés elkezdhet. Utaink még mindig feneketlenek, s ez az oka, hogy a piarcz nem látogatott; a mi kis eleség a hotivásáron szállítatt, következő árak mellett talált vevőkre: Szép buza 4 frt 20 kr, közönséges 4 frt. Rozs 3 frt 8 frt 20 krig. Kukoricza, 2 frt 80 kr—3 frt. Árpa 2 frt 10 kr. Hajdina, 2 frt. Zab 1 frt 80 kr. Egy zsák burgonya, 80 kr—1 frt. Egy métszeni való borju 4—5 frt. Egy pecsenyo malacz, 60—80 kr. Pujka párja 3—4 frt. Egy osztrák itczo zsír 50 kr. Bor akója, 4 frt. (m. p.)

HIRDETÉSEK.

A vrászlói urodalom

szabad készből elád 9 darab 4, 3, 2 és 1 éves tenyész szilaj bikákat, a venni szándékozók ezennel tisztelettel meghivatnak. Kelt Vrászlón, 1864. márcz. hó 4-én.

Bernritter Frigyes kasznár által.

FESSELHOFER JÓZSEF

nagy-kanizsai fűszerkereskedőnél kapható a

Pagliano szirup,

mely gyógyszer a vér- és nedvtisztítás természetes elve szerint a gyógyászatban eddig teljesen ismeretlen növények nedvéből levén készítve, a testből minden romlott, vizenyős és az egészséges részeket is felmaró nedveket eltávolít, s így még azon betegségekbe is kigyógyít, melyek eddig általán gyógyíthatlanoknak tartattak, amint ezt a tapasztalás fényesen igazolja.

Miután ezen gyógyszert egyenesen annak feltalálójá- és készítőjéül kapom, annak valódiságaért mindenkor kezeskedhetem.

Magyar s német használati utasítással ellátva 1 üveg ára 1 frt 20 kr. o. é.

Ugyanott kaphatók jutányos áron mindennemű kerti veteménymagvak, erdei fa- és fűmagok, valamint mindenféle gazdasági takarmány magvak, különösen: franczia luozerna, stajer lóhermag, burgundi tarróropa és franczia perjemag stb. stb.

Nagy választékban feltalálhatók ugyanott jutányos áron különféle bűjties ételek, u. m.: szárdina, angolna, viza, lilring, szardella, száraz és áztatott tőkehal. Továbbá különféle sajtok, u. m.: parmasan, omenthali, sztrachino, groi, lipitai s brinza.

Végre mindennemű 1864-iki töltésű savanyu és keserű ásványvizek.

Wajdits József kiadó, lap- és nyomdatulajdonos Nagy-Kanizsán.

Schon am 1. April 1864

findet die Ziehung des

K. K. ÖSTERR. EISENBAHN- UND DAMPFSCHIFFFAHRTS-ANLEHEN

statt, welches in seiner Gesamtheit folgende Treffer enthält: fl. 250,000, 200,000, 150,000, 40,000, 30,000, 20,000, 15,000, 5,000, 4,000, 3,000, 2,500 etc. bis abwärts fl. 120 niedrigster Gewinn.

1 Loos-Certificat zur obigen Ziehung gültig, ist durch unterzeichnete Staatseffecten-Handlung á fl. 2.50 kr. per Stück gegen Einsendung des Betrags zu beziehen. — 7 Stück kosten fl. 15.— 14 Stück kosten fl. 30 österr. W. in Banknoten.

Gef. Aufträge hierauf werden prompt ausgeführt und den Beteiligten die Ziehungslisten unentgeltlich zugesendet. Man beliebe sich daher baldigst zu wenden an

Adolf Beuschl in Frankfurt a/M.

Am 1. April 1864

Ziehung des

Neuen Prämien-Anlehens

mit Gesamttraffer von Franca 100,000, 80,000, 70,000, 60,000, 50,000, 45,000, 10,000, 5,000, 4,000, 3,000, 1,000 etc. abwärts Franca 48 niedrigster Gewinn.

1 Loos zur obigen Ziehung gültig kostet fl. 1.50 kr. — 6 Stück fl. 8. — 13 Stück fl. 15 österr. W. in Banknoten gegen Einsendung des Betrags.

Aufträge werden prompt und gewissenhaft ausgeführt, und die Gewinnlisten unentgeltlich zugesandt durch die Staatseffecten-Handlung von

Joh. Georg Lussmann Jr. in Frankfurt a/M.

Zala-Somogyi Közlöny.

Ismeretterjesztő lap

szépirodalom, kereskedelem, ipar, gazdaság, tudomány és művészet köréből.

Megjelen a lap legalább egy íven július hó 1-től kezdve minden hó 1-én 10-én és 20-án. — Előfizetési ár postán szétküldéssel és helyben házhoz hordva egész évre 5 frt.; félévre 3 frt. Negyed évre 1 frt 70 kr. — Minden előfizető a tulajdonos kölcsön könyvtárát az eddigi fennálló feltételek mellett fél áron használhatja. — Nyiltór egy Potit sorért 10 kr. — Hirdetések négy hasábos Potit sorért 1-ór 7 kr., 2-ór 6 kr. és minden további beiktatásért 5 kr. a bélyegdíjért 30 kr. fizetendő. A beiktatási díj a lap kezelését illető minden tárgy a kiadó hivatalhoz Nagy-Kanizsára; a lap szellemi tartalmát illető közlemények pedig, úgy minden levelek bérmentve a szerkesztőhöz küldendők Kaposvárra.

A t. cz. előfizetőkhez!

A negyedéves előfizetések lejárván, tisztelettel felkérjük az illetőket, előfizetéseik megújítására.

A kiadóhivatal.

Kivonat

© A soproni kereskedelmi és ipar kamarának, a magas kereskedelmi ministeriumhoz intézett jelentéséből.

I.

A kamara-kerület nagysága és népessége.

Az utolsó feljelentés óta, Muraköznek 1861-ik évben Magyarországhoz, illetőleg Zala megyéhez történt visszakapcsolása által, a kamarai-kerület 821.990 hold, 918 □ öl vagy 16 $\frac{1}{10}$ mértfölddel nagyobbodott, úgy, hogy jelenleg területe 6.095.193 hold, 277 □ öl vagyis 662 $\frac{1}{10}$ mértföldet tesz.

Népessége 1.856.229 lélekből áll, és következőleg oszlik fel:

Sopron megye	57 $\frac{1}{10}$ □ mérföldön	122.580
Vas	96	290.372
Zala	100	267.385
Somogy	114 $\frac{1}{10}$	251.926
Baranya	91	262.290
Tolna	65	215.881
Veszprém	74	189.204
Győr	28 $\frac{1}{10}$	89.970
Moson	35 $\frac{1}{10}$	76.621

lakossal bir.

A népesség 8 városban 15 elővárossal, 202 mezővárosban, 2379 faluban, 273.502 házban lakik és 890.626 lakó felet képez.

A kamara-kerület lakosságának száma Magyarország népességének egy ötöd részét kevéssel felülhaladja, és aránylag Magyarország hat kamarakerülete közül legnépesebb, mert a:

Pest-budai kamara kerület	1.769.451
Pozsonyi	1.651.171
Kassai	1.343.386
Debreczeni	1.447.548
Temesvári	1.540.049

lakost számlál.

II.

Ipar. — Kőszén.

A kamara kerületben előforduló kőszén három osztályt képez, t. i. fekete kőszén, barna kőszén, és ásvány faszén.

a) A fekete kőszén a kamara kerületben egyedül csak Pécs körül s annak tájékán a magasabbra nyúló Mezők hegységben található.

A kőszéntelepek vastagsága 1 lábtól 6 öl-ig változik, és majd mindannyian a földterületére kiterjednek.

b) Barna kőszén a kamarakerületnek a Duna nagy alsó medencéjéhez tartozó részeiben fordul elő.

Legnagyobb bőségben sz. k. Soprony városához tartozó Brennbergben találhatók.

Szinte jó minőségű barna kőszén aknáztatik a Thalheimféle üveg lúthoz tartozó bányában Schreibersdorfnál, Vas megyében.

Vannak továbbá barna kőszéntelepek, melyek csak kisebb mértékben, vagy épen nem aknáztatnak, u. m.:

Nyéken, délkeletre Soprontól.

Vimpácson.

Savanyuánál.

Karlónál.

Weingartennál.

Ritzigennél.

Mariasdorfon.

Pántól délkeletre a bakony erdeiben.

c) Ásvány faszén telepek a Lajta hegységtől a Rozália felé nyúló és a Lajta folyam medrén 150—200 lábnyira felül emelkedő lapos hegytetőkön gazdag mennyiségben fedeztetek fel.

Ily telepek:

Az újfalusi 30 lábnyi vastagságban.

Völgyfalvi 25 láb vastag szénréteggel.

Pecsenyédi 25 láb vastag szénréteggel, mely maga (még nem aknáztatik) egy 5.000.000 mázsát tartalmaz stb. stb.

A kamara kerületben nyert öt nembeli kőszén összes mennyisége 1860, 1861 és 1862 — tehát 3 évben — következő számokban jelezhető:

1860-ik évben	9.193.512 mázsa
1861-ik	9.900.954 "
1862-ik	10.904.802 "

A három évben összesen 29.999.268 mázsa.

Mely összeg a következő pénzüszletet képviseli:

1860-ik évben	675.514 frt 67 kr o. é.
1861-ik	711.485 " 76 "
1862-ik	817.244 " 67 "

2.204.245 frt 10 kr o. é.

Ezen bányászatoknál alkalmazást nyert munkás személyzet állott 1862-ik évben 1802 férfiből, 103 asszonyból, 57 gyermekből, így összesen 1962 személyből.

Sebesülés fordult elő ez évben 5 kőszényű, 3 nehéz, 4 halálos — így összesen 12.

Az összes bányásztrádládák (Bruderladen) vagyona állt 1862-ben 92.964 frt 96 kr. o. é.

18. 2-ik évben 11 gőzmozdony és 8 lóerőre készített járgányok (Göppel) által — mint kiszállító gépek — használatban, és egy gőzgép, két ló-járgány fordítaton vizemelésre. (Folytatjuk.)

Szerkesztői nyilatkozat.

Elvitázhatlan jogai közé tartozik az írónak, hogy a nyilvános ügy társadalmi téren szemmel tarthasson minden kinövést s nyilatkozhassék az élet mozzanatai felett, legjobb lelkismerete szerint.

E jog elismerése nyilatkozik az összes civilizált világnak azon osztatlan ohajtásában — hogy legyen **szabad sajtó**.

Mikor írjuk ezt el, az Isten tudja; de addig is követelhetjük, hogy a jogot legalább azok respectálják, kik magokat per excellence szabadelvű embereknek tartják.

Lehetetlen ezen régi igazságot újra nem ismételnünk most, midőn a boglári elrendezés egyike igen hosszadalmas levelének olvasásával elkészültünk. Adjuk ezen levelet egész terjedelmében. De mielőtt ezt tennők, s a helyett, hogy az amugy is rendkívül nehézkes cikket szerkesztői jegyzeteinkkel csáfogatnók s ezzel még inkább meghosszabbítatók, — le-

gyen szabau gy is tájékoztat előreboosátunk.

Mint egy két év óta kezdjük tapasztalni, hogy megyénk középosztálya, vagy igazabban, kis aristocratiájának bizonyos része (tisztelet a kivételeknek) sajnálatosan exclusiv irányt vesz. Egy elv, egy ezme örve alatt — melyet félreért, elzárkózik még a társadalmi téren is, s akarva nem akarva, üidegenít, bizalmatlanságot támaszt s kárt tesz az ügynek. Az osztálykülönbség létezik és létezni fog mindig a társadalomban, de nem sül s'g, hogy ez — kivált nálunk, hol még annyi a megnyerendők száma — nyilvánosan cultiváltassék.

Egy megyében elzárt vigalmakat rendezni helytelenség, vagy legalább is anachronismus, melyet nem tesz még jóvá az „ha az elv megmentésül ügyvéd, doctor, gazdatiszt s más e félekből egy-egy pár meghivatik.“ De ha még ezt elhallgatná is az ember, már azt csakugyan nem tűrhetné el szó nélkül, ha azon szög-re, melyen az exclusivitas zászlója lobog, még a hazafiság lobogója is felvonatik. Ez volna a legnagyobb calamitás, mert félni kellene, hogy ha majd az idők rohama az elsőt leszakítja, kárt szenvedhetne a másik is.

Ez lebegett előttünk egész tisztaságában, midőn lapunkban észrevételeket s holmi célzásokat engedtünk nyilvánítani azoknak, kik a „somogyi és zalai ifjuság által rendezett vigalmakért nehezteltek.“

Azonban, midőn mi megtámadni engedtük az irányt, eszünk ágában sem volt specifice egyik vagy másik vigalmat kigúnyolni. Az iránynépszerűete hozza magával, hogy a satyra végül egyre tör, a nélkül, hogy a műnek részletei kiválólag a megtörténthez, egy bizonyos tényhez, történeti hűséggel ragaszkodni kénytelenek volnának.

Nem jogosult lát azon eljárás, mely szerint „rendező ur“ Eszterágyi ohinai cikkében a boglári vigalomra, önmagára s tudja Isten mire nem — ismer. Itt nincs Bogláróról, nincs Péterről, Pálról szó, hanem csak is az Irányról.

Azonban: tu l'a voulu George Dandin! „rendező ur“ a boglári vigalmat akarja mindenáron szóba hozni, s mi most az egyszer felvesszük non petita exousatióját, annak bebizonyítására: hogy igen is tudjuk túrni az ellenvéleményt, Caviárstylje daozára is; a névtele-nül beérkezett, s tüzzel-vassal fenyegető levelek írói felett, pedig legfeljebb sajnálkozunk.

A szerkesztő.

Megjegyzések.

Eszterágy Iodának a lapokban február hó 1-én közölt „Egy vigalom a mennyei birodalomban“ című cikkére.

Sokszor megesisik, hogy valaki messze földre utazván, bármi tökéletes nemzeti — egész leltégyon is egyénisége, — idő, távolság, szokatlan égalj, idegen elemek befolyása csorbát ejthet amas, egészen mit magával hazuról vitt. Gyakorta szenved így utazóknál a nemzeti jelleg, s míg el-elkopott részeit idegen elemekből pótolja, egészében csak koveréket mutat. — Sok előrelátó ez iránti óvakodásból biztos óvszerként viszi magával keblében nemesebb öntudatát, — tiszta, biztos meggyőződésből eredő indokai, valódi sikerre törekvő oxélja, s ezek segítségével botlásoktól óvott tetteinek nemese volta iránt.

hirdetést; — majd meglátjuk, mi az eredmény. Nem akarunk a siker fölől kétkedni.

A másik sajnálandó körülmény az, hogy fáradhatlan szorgalmat a nem ritkán szép tehetséget mutató fiatal színészeinknek, szombaton, az az márczius 12-én a „Doborah,” 15-én pedig „Szapári Péter” drámák előadásával kellett felhagyniok, annyi közönség sem jelenvén meg, hogy a költség 1/3-da lett volna fűdözhető. Honnét a hideg közöny? Nem volna-e képes Kanizsa nagy közönségre pár hétig eltarítani egy színdarabot? Mikor érjük meg már az időt, hogy a testben lélekben kifáradt művész munkásságának némi jutalmát élvezhesse? Hanem persze, sokan azt szeretnék, hogy az itt működő színdarabokban legalább is feltűnjék Londvay, vagy Egressy legyen. De hozzájárultok-e a művészt neveléséhez? Ha tapsból a légből megélné, igen. Egyébiránt a művészt sincs meg oly tulajdonos, még a színi szövegeken most is találkoznak, kik a logtragicusabb jeleneteket is megnevetik, ami oda mutat, hogy művészeinknek a kollégák pártolt színdarabot látogat haladásával a fokozottan kell növekednie. A haladást és buzgalmat fiatal színészeinknél tapasztaljuk, de díjak többnyire az ingyen-nél is kevesebb, az az — deficit. Az arány igen forde. Ne hagyjuk érintetlenül a sors által még meghagyott eszközöket jobblétünk előmozdítására, mert éppen nem csodálkozhatunk, ha a gondviselés folytonos csapásokkal látogat meg bennünket, tespedésünkért méltán büntetvén. A szintén silányul pertfogolt sajtó nem szűnik az avarit hallatni, s a hiányokat feltüntetni, melyeknek orvoslását csak az értelmes közönségtől várhatja.

Magyarország több városaiban vannak már gőzfürdők — mily haszon hármlak az ily intézetek által a közegészségre, azt a következők eléggé bizonyítják ott — hol léteznek. Városunk egyik előkelő polgára szót emelt a tárgyban, kiemelvén a gőzfürdő jótékony hatását, melyet az Kanizsa s a környék lakosaira gyakorolna; egyszerre mind ajánlkozott a vállalat létrejötté esetében — 500 frtig részvényt vonni. Ez az mo fekkarolását ajánljuk a n. é. közönségnek.

Lakatos Sándor ismert táncsművész a napokban Kaposvárról megérkezik, s márcz. 28. azaz husvéthetfőn, a „Zöldfa” vendéglő terében egy nagyszorú „gyermek-táncokosorúcskát” fog rendezni. Ajánljuk a n. é. közönség figyelmébe.

A helybéli dalárda apr. 3-án, adja harmadik „Dalostélyát” a „Zöldfa” vendéglő terében, melyben nem csak a tagok, de a vidékiek is részt vehetnek 1 forint belépti díj mellett. Azt is hallottuk, hogy a sz. ferencziok templomában tartandó husvéti díszmisén kórus fog működni; ezen örülünk.

A kiadó hivatalba egy helybéli bérmentetlen levél érkezett Nekeresi Izaak aláírással; uram, uram, tisztelt Nekeresi uram, szólnak az urhoz: álljon tehát élénkbe. A 9 sorból álló, igrámatlan ortographiával írt levél — nem tudjuk: élez akar-e lenni, vagy megbántás? nyilvánosságra hoztuk vol-

na — ha — nincsenek benn bizonyos valakit illető, ugynevezett „nem szabad mondani” kifejezések. Sajnálattal kell tehát kijelentünk, hogy munkatársul ugyan nem használhatjuk — de — ha arozképét beküldi, kiadjuk azt a jövő naptárba.

≡ Aria, a „Névtelen” című legújabb operából: „Két hölgy (?) fönnon a karzatról, Kritizálgat a parterrről — Idézzük őket a napra: S nem járnak majd a karzatra. Sok krinulinos kritika Nem egyéb, mint: sértő pletyka.

Kaposvár.

Illetőkes helyről értesítettünk, hogy a legközelebbi lapunkban foglalt Longyoltóti tudósítás, nagy részben csak „feltovósok” alapult; és t. tudósítónk igen sok „hihetőség” „valószínűleg” szavát használt a meglövött Kún Ádám szándékát, tottoit illetőleg, tán a gyors közlésért nem várván illetőkes forrásra? Felkérjük t. tudósítónkat csak „tényeket” írni, és osalhatatlan kutfók után.

Egy 28 éves özvegy, nyulánk természet, fokoto haj, kék szemekkel, legjobb egészségben, 60 hold jó minőségű szántóföld és belsőséggel, mely adóssággal terhelve nincs; kinok egy launéja van csak, hogy férjhez menni kíván, — férjet keres magának, küvetközö kikötések alatt: Legfeljebb 36 éves legyen viruló egészségben; inkább magas, mint alacsony; jól nevelt, borkorűlő, hűségazerető, s vagy legalább 5000 ftot örs fokvő birtokkal, vagy 500 frt biztosított évi jövödelemmel. Az összekelést más mi sem gátolja. Bérmentes levelek intézhetőek Kaposvárra, post restante, D. K. czim alatt (Beküldetett)

Szabó vagy Segedi Ferencz 26 éves, Kutasi születés; Illés Pál, 26 éves babodi pusztai születés és Kovács József 28 éves, kasszoki születés, f. hó 15-én szállitattak el Kaposvárról Sörnyőre, hogy ott rajtok végrehajtsák a katonai sügötönitélő bíróság által kimondott ítélet — kötélt általi halál. A két első volt Somssich Miklós ur kirablója — több gonosz vakmerő tettoik közt, az utolsó — múltó pajtások rablóczimbora. Illés Pál lötto agyon a szigetvári járásbeli pandurörmeztart Hászilát, saját vallomása szerint. Utolsó ójszakájokon Illés és Segedi folyvást fűtyöltek és táncoltak börtönükben, s midőn az ör rájuk szólt, azt felelték: no háborgassanak bennünket, ugy is most táncoljuk az utolsó. Midőn Segedit a hóhór környozto, kezét akarta leharapni. Szomorú képek, melyeket fájdalom közt tettünk papírra.

Mint biztosan értesülünk a székvárosi gőzmalmot követke: 8 egyének építik részvények útján: gf. Niozky György, dr. Kozma J., dr. Vissz Pál, dr. Németh K., Freystadtler A. főbérnök, Bückhel M., Hönig J., Hittaler J., Jakab J., Folly Imre, Mallich K.

Nyilt posta.

Cs. 8-nak, Poston: Kaptad-e a küldeményt? mihez tartás végett várjuk soraldat.

P. G-nak. Litér: Hasonlót ízenünk.
R. R-nak, N.-Várad: Köszönet mellett vettük, küldeménytükre választ kérünk.
„Többen” Hogy a mult számból kimaradt, nem a mi hibánk; világot lát.
„Jé idő.” A természetet tekintve igazsága van; de ez a „jó idő” mit a vera kapu elő állít, nagyon messze van!
Borongónak: Kérjük nevét közölni velünk, addig lehetetlen.
Gombára: Még nem olvashattuk át; hisszük, mi sem gátolja megjelenését.
M. Gy. Bécs: Sokáig késik az ígret.
„Ibolya kiut, Ibolya bent.” Boldog ember ön.
„Pánczél Ferihez.” De már 8 hozzá nem fogadjuk el a verset; nagyon közeli viszonyban áll velünk.
S. Gy-be: Pontosságért vagy szives üdvözlötünket; valódi kincsnek hisszük birtokában.
„Boraink.” Egyik tekintélyes lapunkban olvastuk, hogy Tolnából felvilágosítás nyertünk az érdekében; várjuk be ezt. Ha „nehéz a várakozás” — a kérdést vissza szolgáltatjuk.
T. A-nak, S-on: „Mért ön hozzánk olyan idegen?”
„Te vagy ró sám” — „Nászba megyünk” — „Az ember” versek közül, az utolsó adni fogjuk.
„Pantallon.” Mily hiába! az ár oltemeti önt.
„Hol kezdjék?” Epon ez a kérdések kérdése; látogasson ön meg bennünket; a lapot megrendeljük; a pénz megérkezett.
N.-L-ra: Vers-e vagy prósa? Egyik sem; önnök nincs utilevele — Olympra.
T. V-nak, Sz. 1-ön: Kettőt tart meg magának, a többivel tudod, mit kell tenni. Hogy elégtelt ki? leveled várom.
„Halladva javítsunk.” Jövő számunk hozza.
Kaposvárra: K. Sz. urbölgyhez stb: van bennök jó gondolat, de még nem állják ki a — tizet.
Selyei Béla, Vasaprem: Kaptuk, örülünk, hogy a mi tet-szik; a „Daguerrotyp” — el van töve ön számára.

Felelős szerkesztő: ROBOZ ISTVÁN.

Gazdasági tudósítások.

Nagy-Kanizsa, 1864. márcz. 18-án. Buza és árpa élénkült, s nevezetes részletek vétettek Laibach s Triest részére emelt áron, a szállitmányok erősebbek, de minden gyorsan megvétetett; a többi nemek változatlan- s lanyhák; egy részlet roposo 5 frtjával vétetett meg helyben. Árpa, készlothiány.

Buza 82—88 font: 4 frt 30—90 kr. Rozs 79—82 font: 3 frt—3 frt 10 kr. Árpa 68—67 font: 2 frt 90 kr—3 frt 10—25 kr. Kukoricza 81—83 font: 2 frt 95 kr—3 frt 10 kr. Zab 46—9 font: 2 frt 5—10 kr. Hajdina 70—72 font: 2 frt 10—20 kr. Fohér bab 4 frt 10 kr—5 frt.

Kaposvár, márcz. hó 15. Az utak jobbulván a gabnapiacz is élénkült, de nem oly mértékben, mint gondoltuk. Jelöl: hogy a polgárság nagyrésze már tuladott készleten, a birtokosság pedig vagy helyben adja el gabnamennyiségét a koroskedőknek, vagy nagyobb piacok felé szállitattja. Azután meg a kitűnő tavaszi járásban a mezoi munkák is minden erővel megkezdődtek, s szegény és boldog kint van a mezőn és szőlőjében. Következőleg jelezhetjük a piaczoi árakat. Buza 4 frt 20 kr, közönséges 4 frt. Rozs, 2 ft 90 kr.—3 frt. Árpa, 2 ft 40 kr. Kukoricza 2 frt 60—80 kr. — 6 frtig. Zab 2 frt. Egy szák burgonya 1 frt 40 kr. Egy metszeni való borju 6—8 frt Egy kövér lud, 2 frt 40 kr. Csirke párja 40—60 kr.

Nyilvános köszönet.

Azon szives részvétort, melylyel N.-Kanizsa mélyen tisztelt közönsége: a tok. városi tanács, a nagyördomú cs. kir. katonaság s a t. cz. izr. község, ugy barátaim, ismerősöm, boldogult nőm elhunytá, illetőleg temetőse alkalmával nyilvánítottak, s becses megjelenésükkel fájdalomaim némileg enyhítették. Fogadják őszinto köszönetét s mély tisztelötöt — a gyászoló férj

REINDL HUBERT KÁROLYNAK.

FESSELIHOFER JÓZSEF

nagy-kanizsai fűszerkereskedőnél kapható a **PAGLIANO SZIRUP,**

gyógyoszer a vér- és nedvtisztítás természetos elvo szerint a gyógyászatban eddig teljesen ismeretlen növények nedvéből levén készítve, a testből minden r. mott, vizenyös és az egészséges részeket is felmaró nedveket eltávolít, s így még azon betegségekből is kigyógyít, melyek eddig általán gyógyíthatlanoknak tartottak, amint ezt a tapasztalás fényesen igazolja.

Miután azon gyógyszerert egyenesen annak feltalálója- és készítőjétől kapom, annak valódiságaért mindenkor kezeskedhetem. Magyar s német használati utasítással álltva 1 ftog ára 1 frt 20 kr. o. ó.

Ugyanott kaphatók jutányos áron mindonemű kertí veteménymagvak, erdei fa- és fűmagok, valamint mindonféle gazdasági takarmány-magvak, különösen: francia luczerna, stajer lóhermag, burgundi tarrórépa és francia per-jomng stb. stb.

Nagy választékban feltalálhatók ugyanott jutányos áron különféle bñjties ételök, u. m.: szárdina, angolna, viza, hüring, szardella, száraz és áztatott tőkehal. Továbbá különféle sajtok, u. m.: patmasan, ementhali, strachino, groi, lipiai s briuza.

Végre mindennemű 1864-ki töltésű savanyu és keserű

ásványvizek.

A vrászlói urodalom

szabad készből elüd 9 darab 4, 3, 2 és 1 éves tenyész szilaj bikákat, a venni szándékozók ezennel tisztelettel meghivatnak.

Kelt Vrászlón, 1864. márcz. hó 4-én.

Bernitter Frigyes kasznár által.

Wajdits József kiadó, lap- és nyomdatulajdonos Nagy-Kanizsán.

Schon am 1. April 1864

findet die Ziehung des

K. K. ÖSTERR. EISENBAHN- UND DAMPFSCHIFFFAHRTS-ANLEHEN

statt, welches in seiner Gesamtheit folgende Treffer enthält:

fl. 250,000, 200,000, 150,000, 40,000, 30,000, 20,000, 15,000, 5,000, 4,000, 3,000, 2,500 etc. bis abwärts fl. 120 niedrigster Gewinn.

1 Loos-Certificat zur obigen Ziehung gültig, ist durch unterzeichnete Staatseffecten-Handlung á fl. 2.50 kr. per Stück gegen Einsendung des Betrags zu beziehen. — 7 Stück kosten fl. 15. — 14 Stück kosten fl. 30 österr. W. in Banknoten.

Gef. Aufträge hierauf werden prompt ausgeführt und den Betheiligten die Ziehungslisten unentgeltlich zugesendet. Man beliebe sich daher baldigst zu wenden an

Adolf Beuschl
in Frankfurt a/M.

Am 1. April 1864

Ziehung des

Neuen Prämien-Anlehens

mit Gesamttreffer von Francs 100,000, 80,000, 70,000, 60,000, 50,000, 45,000, 10,000; 5,000, 4,000, 3,000, 1,000 etc. abwärts Francs 46 niedrigster Gewinn.

1 Loos zur obigen Ziehung gültig kostet fl. 1.50 kr. — 6 Stück fl. 8. — 13 Stück fl. 15 österr. W. in Banknoten gegen Einsendung des Betrags.

Aufträge werden prompt und gewissenhaft ausgeführt, und die Gewinnlisten unentgeltlich zugesandt durch die Staatseffecten-Handlung von

Joh. Georg Lussmann jr.
in Frankfurt a/M.